

SIJOITTAMINEN JA YRITYSTOIMINTA

SISÄLLYSLUETTELO

Miksi ryhtyä omistajaksi? (ankkuritehtävä)	1
Ryhtyisinkö omistajaksi? (johdanto)	2
Tutustu Helsingin pörssin yhtiöihin (aineistotehtävä)	4
Pääoman tuotto ja sijoitushorisontti (tietoisku)	5
Kuusi sääntöä henkilökohtaiseen sijoittamiseen (tietoisku)	8
Sääntö 1: Vaurastuminen edellyttää suunnitelmaa (tietoisku)	9
Sääntö 2: Perehdy sijoitusmarkkinoihin (tietoisku)	10
Oma vaurastumissuunnitelma (soveltava tehtävä)	11
Tieto on valtaa myös vaurastumisessa (aineistotehtävä)	12
Sääntö 3: Rahalla on aina aika-arvoa (tietoisku)	13
Sääntö 4: Tuotto ja riski kulkevat käsi kädessä (tietoisku)	14
Suomalaiset säästävät pankkitileille (aineistotehtävä)	15
Sääntö 5: Hajauttaminen pienentää riskiä (tietoisku)	16
Hajauttaminen eli diversifointi (aineistotehtävä)	17
Sääntö 6: Sijoittaminen on mielenkiintoinen harrastus (tietoisku)	20
Millainen on oma riskinsietokykysi? (aineistotehtävä)	23
Tuoton ja sijoitushorisontin välinen yhteys (soveltava tehtävä)	24
Kuukausisäästäminen (soveltava tehtävä)	25
Mitä yritystoiminta on? (ankkuritehtävä)	26
Ihmiset ja yhteiskunnat nojaavat yrityksiin (tietoisku)	27
Mitä yritystoiminnan aloittaminen tarkoittaa taloudellisesti? (tietoisku)	30
Sijoittaminen ja yritystoiminta (arviointi)	32

SIJOITTAMINEN & YRITYSTOIMINTA

ANKKURI- TEHTÄVÄ

Talous, raha ja yrittäjyys

Oppimateriaalin sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin, saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

MIKSI RYHTYÄ OMISTAJAKSI?

Videolla professori Vesa Puttonen kertoo oman näkemyksensä sijoittamisen hyödyllisyydestä.

VIDEO:

<https://www.youtube.com/watch?v=Z4o7ghHBasc>

TEHTÄVÄ: Monella on mielikuva, että pörssi vastaa kasinoa. Kasinolla asiakkaat kuitenkin keskimäärin häviävät rahaa, ja siihen perustuu kasinon kannattavuus. Mieti (pienessä ryhmässä, mikäli mahdollista), miten pörssi eroaa kasinosta.

JOHDANTO

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä
päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina
uusimman materiaalin
saadaksesi
ajankohtaisimmat
oppimateriaalit.

Lisätietoja saat
lähettämällä
sähköpostia
osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

RYHTYISINKÖ OMISTAJAKSI?

Globalisaatio on ilmiö, jossa kansalliset tai alueelliset taloudet ja kulttuurit ovat yhdentyneet uuden globaalien viestintäteknologian, suorien ulkomaisten investointien, kansainvälisen kaupan, muuttoliikkeen, uusien kulkuneuvojen ja rahavirtojen kautta.

Kauppakeskuksen omistaja on Citycon-niminen yhtiö. Cityconin osakkeita voi ostaa pörssistä. Citycon omistaa 52 kauppakeskusta ja 5 muuta liikekiinteistöä Suomessa, Norjassa, Ruotsissa, Virossa ja Tanskassa. Ostamalla Cityconin osakkeita tulet muun muassa Ison Omenan omistajaksi.

Citycon-yhtiön yksi osake Helsingin Pörssissä maksaa noin 2.3 euroa. Osaketta kohden yhtiön tulos on noin 17 senttiä eli oman pääoman tuotto vähän reilut 7 prosenttia ($0.17 / 2.3 = 7,4 \%$). Tulos osaketta kohden tarkoittaa sitä, että kaikkien kulujen (palkat, vuokrat, verot yms.) jälkeen yhtiön voitto on 17 senttiä yhtä osaketta kohden. Yhtiö maksaa osakkeenomistajille 13 senttiä osinkoa ja pääomanpalautusta per vuosi eli osinkotuotto on noin 5,7 prosenttia ($0.13 / 2.3 = 5,65 \%$). Osakkeita voi ostaa esimerkiksi kauppakeskuksessa toimivassa Nordean konttorissa. Ja halutessasi voit ryhtyä Nordeankin omistajaksi, senkin osakkeita voit ostaa pörssistä.

Citycon on listattu Helsingin pörssissä. Yhtiöllä on yli 12 000 osakkeenomistajaa. Olemalla pörssissä yhtiö hyötyy esimerkiksi siitä, että se voi tarvittaessa järjestää osakeannin ja hankkia lisää pääomaa. Osakeannin järjestäminen on helppoa, koska sijoittajat tietävät, mikä on oikea hinta yhdestä osakkeesta. Pörssi-yhtiönä Citycon on sitoutunut raportoimaan kehityksestään, ja näin ollen sijoittajat pystyvät seuraamaan yhtiön toimintaa. Sijoittajat tietävät osakkeita ostaessaan, että rahaa tarvittaessa osakkeet voi myydä. Cityconin osakkeita ostavat uskovat siihen, että yritys pystyy pyörittämään kauppakeskusliiketoimintaa kannattavasti ja he saavat siitä osansa.

Kaikki tämä eroaa kasinosta. Siellä pelaajat spekuloiivat rulettipöydässä, osa voittaa ja osa häviää. Keskimäärin pelaajat kuitenkin häviävät. Kasinon oma bisnes perustuu siihen, että osa pelaajien rahoista jää rulettipöytään. Ruletin säännöt vaihtelevat jonkin verran maittain, ja esimerkiksi eurooppalaisessa yhden nollan ruletissa palautusprosentti on 97 prosenttia. Kolme prosenttia jää kasinolle. Tämäkin on selvästi enemmän kuin esimerkiksi loton palautusprosentti, mikä on 39 prosenttia.

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

SIJOITTAMINEN JA YRITYSTOIMINTA

JOHDANTO

Talous, raha ja
yrittäjäyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä
päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina
uusimman materiaalin
saadaksesi
ajankohtaisimmat
oppimateriaalit.

Lisätietoja saat
lähettämällä
sähköpostia
osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

Pörssin palautusprosentti on positiivinen. Pörssissäkin lyhyellä aikavälillä osa sijoittajista voittaa ja osa häviää. Mutta pitkällä aikavälillä erilaisten yritysten osakkeita omistava sijoittaja voittaa, koska yritystoiminta perustuu siihen, että yritykset tekevät voittoa. Tämä voitto kuuluu osakkeenomistajille. Osakkeenomistaja siis aina voittaa, mutta se edellyttää pitkää aikaväliä ja erilaisten yritysten osakkeiden omistamista.

TAVOITTEET JA TUTKIMUSKYSYMYS

Tässä osiossa tutkitaan tarkemmin sitä, mitä on sijoittaminen ja minkälaisia asioita siinä tulisi ottaa huomioon.

Vastauksia haetaan seuraavaan tutkimuskysymykseen:

”Mitkä ovat onnistuneen sijoitustoiminnan edellytykset yksityishenkilön näkökulmasta?”

SIJOITTAMINEN JA YRITYSTOIMINTA

AINEISTO - TEHTÄVÄ

Talous, raha ja
yrittäjäyys

Oppimateriaalin sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin, saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

TUTUSTU HELSINGIN PÖRSSIN YHTIÖIHIN

TEHTÄVÄ 1: Kuvaile lyhyesti, minkälaisia yhtiöitä Helsingin pörssiin on listautunut (toimiala tms.). Alla olevasta kuvasta näet oletukset, jotka valitset: markkinapaikaksi valitaan Helsinki, segmentiksi valitaan suuret, keskisuuret ja pienet yritykset. Sektorista voit valita rajauksen, minkä toimialan yritykset kulloinkin näkyvät.

HELSINGIN PÖRSSIN NETTISIVUJEN OSOITE:

<http://www.nasdaqomxnordic.com/osakkeet>

TEHTÄVÄ 2: Minkä 2–3 yhtiön osakkeenomistajaksi Sinä olisit kiinnostunut ryhtymään? Miksi?

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

PÄÄOMAN TUOTTO JA SIJOITUSHORISONTTI

Ryhtymällä omistajaksi voit odottaa hyötyväsi liiketoiminnan tuloksesta. Pääomalle saatava tuotto määrää, miten säästösi arvo kehittyy. Pääoma tarkoittaa kaikkia niitä hyödykkeitä, joita voi käyttää muiden hyödykkeiden tuottamisessa. Yrityksen pääomaa ovat esimerkiksi koneet, laitteet ja rakennukset (aineellinen pääoma) sekä henkilöstön koulutus ja osaaminen (aineeton pääoma). Pääomaksi katsotaan myös yrityksen rahavarallisuus.

**”KORKOA KOROLLE ON MAAILMAN KAHDEKSAS IHME.
JOKA SITÄ YMMÄRTÄÄ, TIENAA SEN; JOKA EI
YMMÄRRÄ, MAKSAA SITÄ.”**

Albert Einstein

10 000 euroa vuoden päästä ei ole sama kuin 10 000 euroa tänään. Esimerkiksi kymmenen prosentin korolla diskontattuna (diskonttaamisella lasketaan tulevaisuudessa saatavan rahan arvo tänään) 10 000 euron arvo tänään on 9 091 euroa. Sinun kannattaa siis lainata kaverillesi 9 091 euroa, jos hän lupaa maksaa vuoden kuluttua takaisin 10 000 euroa. Tuotokseksi muodostuu tällöin 10 prosenttia vuotuista korkoa.

10 000 euroa sijoitettuna esimerkiksi yhden prosentin korkoa tuottavalle pankkitilille kasvaa vuodessa 10 100 euroon (1 %:n korko 10 000 eurolle on 100 euroa). Tämä 10 100 kasvaa puolestaan seuraavan vuoden aikana 10 201 euroon (1 %:n korko 10100 eurolle on 101 euroa). Kymmenessä vuodessa summa kasvaa korkoa korolle 11 046 euroon. Korkoa korolle tarkoittaa sitä, että toisena vuotena korkoa maksetaan pääoman lisäksi ensimmäisen vuoden aikana kertyneelle korolle, kolmantena vuotena korkoa maksetaan ensimmäisen ja toisen vuoden aikana kertyneille koroille ja niin edelleen.

SIJOITTAMINEN JA YRITYSTOIMINTA

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

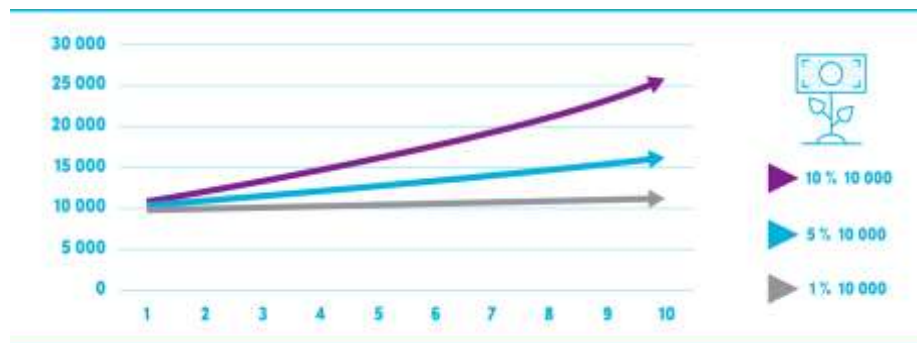
Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

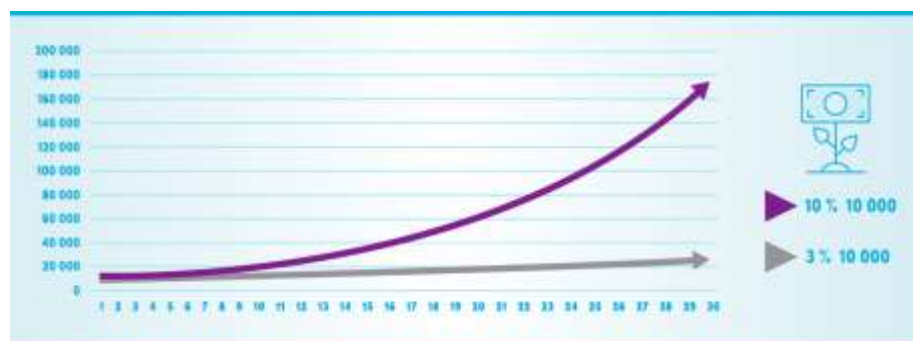
Jos vuosittainen korko olisikin viisi prosenttia, kasvaisi säästössä oleva summa 16 289 euroon. Kymmenen prosentin vuotuinen tuotto kasvattaisi säästösumman 25 937 euroon. On siis suuri ero sillä, sijoittaako varansa niin, että saa voittoa yhden, viiden vai kymmenen prosentin verran – niin pieneltä kuin korkoero saattaakin lyhyellä aikavälillä vaikuttaa. Pelkillä pankkitilien koroilla ei päästä yleensä edes kahden prosentin korkoon. Suurempi tuotto vaatii aina sijoitustoimenpiteitä.

10 000 kehitys eri korkotuloilla

Kymmenen vuotta on lyhyt aikahorisontti, kun puhutaan vaikka eläkesäästämisestä. Oletetaan, että 35-vuotias henkilö aloittaa eläkesäästämisen ja suunnittelee jäävänsä eläkkeelle 65-vuotiaana. Sijoittamalla 10 000 euroa 30 vuodeksi kolmen prosentin vuosituotolla, pääoma kasvaa 24 273 euroon. Kymmenen prosentin vuosituotto kasvattaisi pääoman 174 494 euroon.

10 000 euron kehitys 30 vuodessa 3 % ja 10 % vuosituotoilla

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

Sijoittamisen voi aloittaa perehtymättä matemaattisiin kaavoihin. Pienikin tuotto kaksinkertaistaa pääoman, kunhan jaksaa odottaa tarpeeksi kauan. "Sääntö 72:n" mukaan vuosissa voi laskea sen ajan, joka pääoman kaksinkertaistumiseen menee. Kun tietää pääoman tuoton, kaksinkertaistumiseen menevän ajan voi yksinkertaisesti laskea jakamalla luvun 72 pääoman tuotolla.

Kaava: Vuosia pääoman kaksinkertaistumiseen = 72 / vuotuinen pääoman tuotto

Jos esimerkiksi odotetaan, että pääoman tuotto on 10 prosenttia vuodessa, voi pääoman olettaa kaksinkertaistuvan suurin piirtein seitsemässä vuodessa. 6 ½ prosentin tuotolla kaksinkertaistumiseen menee 11 vuotta. Kaavasta voi helposti nähdä, että yhden prosentin tuotolla vastaava aika olisi 72 vuotta. Vieläkö sinua kiinnostaa korkosijoitus yhden prosentin korolla?

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä
päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina
uusimman materiaalin
saadaksesi
ajankohtaisimmat
oppimateriaalit.

Lisätietoja saat
lähettämällä
sähköpostia
osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

KUUSI SÄÄNTÖÄ HENKILÖKOHTAISEEN SIJOITTAMISEEN

Warren Buffett on toiseksi rikkain mies Yhdysvalloissa. Hän on kerännyt kymmenien miljardien varallisuuden sijoittamalla osakkeisiin. Buffett ymmärsi jo nuorena kolme asiaa:

1. Säästäminen kannattaa aloittaa mahdollisimman varhain.
2. Säästämässä on hyvä keskittyä hyvätuottoisiin instrumentteihin.
3. Vaurastuminen edellyttää systemaattisuutta.

Vaurastumista voi verrata mihin tahansa tavoitteelliseen toimintaan, esimerkiksi maratonharjoitteluun. Jos otat tavoitteeksi juosta reilun 42 kilometrin matkan, aloitat tekemällä jonkinlaisen suunnitelman. Myös vaurastumisen aloittaminen vaatii aluksi jonkin suunnitelman.

Ymmärtääkseen vaurastumisen perusidean ei tarvitse olla pörssimeklari tai rahoituksen professori. Vaurastumisen perusperiaatteiden ymmärtäminen vaatii ennen kaikkea maalaisjärkeä. Tästä huolimatta kovinkaan moni ei valitse vaurastumisen tietä. Miksi? Syynä on se, että on aina helpompaa kuluttaa kuin säästää.

Vaurastuminen on hankalaa niin kauan, kun kaikki tulot menevät kulutukseen. Mutta myös säästämässä on kysymys kulutuksesta. Säästämällä vaurastuu ja varaa itselleen mahdollisuuden kuluttaa kymmenen vuoden kuluttua enemmän sen sijaan, että kuluttaa rahat jo nyt.

Vaurastumisen vauhtiin pääseminen helpottuu, kun se aloitetaan suunnitellusti heti. Kun noudattaa seuraavia kuutta sääntöä, pääsee jo pitkälle.

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjäyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

SÄÄNTÖ 1: VAURASTUMINEN EDELLYTTÄÄ SUUNNITELMALLISUUTTA

Vahingossa vaurastuminen on kovin harvinaista. Varallisuuden kertyminen on kuitenkin usein pienestä kiinni. Sillä, aloitanko säästämisen tänään vai vasta viiden vuoden kuluttua, on suuri merkitys. Samoin kuin sillä, teetkö sijoituksia systemaattisesti vai satunnaisesti.

Hämmästyttävän paljon vaikuttaa myös se, saatko sijoituksellesi kahden prosentin vai kymmenen prosentin tuoton. Kuinka moni käyttää enemmän energiaa sen miettimiseen, miten rahoja käyttää kuin siihen, miten rahaa saisi lisää?

Yllättävän moni miettii enemmän rahan käyttämistä kuin säästämistä siitä huolimatta, että yleensä pienelläkin suunnitelmallisuudella käytettävissä olevan varallisuuden määrän voi kasvattaa helposti. Suurempi varallisuus mahdollistaa suuremman kulutuksen, joskin vasta tulevaisuudessa. Paras keino varmistaa varallisuuden kasvu tulevaisuudessa on käyttää hetki aikaa säästämisen suunnitteluun. Apua saa esimerkiksi pankeista.

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

SÄÄNTÖ 2: PARAS KEINO VAURASTUA ON PEREHTYÄ SIJOITUSMARKKINOIHIN

Jokainen suomalainen istuu peruskoulussa lukuisia tunteja opettelemassa vieraita uskontoja, saksan genetiivejä ja Afrikan jokia. Millään oppineen tunnilla ei opeteta sitä, miten sijoitusten hajauttaminen on mahdollista tehokkaimmin.

Suurin osa ihmisistä kohtaa elämänsä aikana rahoituslangia ja rahoitusalan hienoja termejä, halusi sitä tai ei. Voi olla hyvin piinallista katsella joka päivä sanomalehden pörssisivuja, joiden termejä ei ymmärrä. Rahoitusalan termit ja mekanismit voi kuitenkin oppia. Vaikka pankeissa ja pankkiiriliikkeissä opastetaan mielellään, moni haluaa kuitenkin tietää asioista itse. On myös tärkeää, että osaa vaatia informaatiota olennaisista ja tärkeistä asioista. Kuten elämässä muutenkin, vaurastumisessakin on paljon helpompaa tehdä, kun itse tietää, mitä tekee ja miksi.

SOVELTAVA TEHTÄVÄ

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

OMA VAURASTUMISSUUNNITELMA

TEHTÄVÄ: Tee oma vaurastumissuunnitelmasi!

Millä eri keinoilla varmistat itsellesi ylijäämäisen talouden, jossa tulot ovat menoja suuremmat? Keksi mahdollisimman konkreettisia toimenpiteitä, jotka ovat realistisia toteuttaa.

AINEISTO - TEHTÄVÄ

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

TIETO ON VALTAA MYÖS VAURASTUMISESSA

Tässä tehtävässä syvennyt osakeindekseihin.

Voi käyttää nettiä tiedonhaussa.

TEHTÄVÄ: Selvitä ja kerro lyhyesti, mitä tarkoittavat seuraavat käsitteet:

- a) OMX Helsinki
- b) OMX Helsinki 25
- c) OMX Helsinki Cap

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjäyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

SÄÄNTÖ 3: RAHALLA ON AIKA-ARVOA

Euro tänään on arvokkaampi kuin euro huomenna. Koska ihmiset ovat halukkaampia kuluttamaan kuin säästämään, säästäjälle maksetaan rahaa (korkoa) siitä hyvästä, että hän suostuu kuluttamaan myöhemmin.

”ON HELPOMPI KULUTTAA KUIN SÄÄSTÄÄ.”

Rahaa ei kannata pitää tuottamattomana kuin juuri sen verran, että pakollisista menoista selviää. Sen lisäksi pitää olla jokin varmistus pahan päivän varalle. Sanotaan, että säästöissä kannattaa pitää summa, joka vastaa kolmen kuukauden nettopalkkaa.

Nykyaikaisilla markkinoilla on hyvä muistaa, että sijoitusrahastoon, osakkeisiin tai vaikkapa joukkolainoihin sijoitettu raha ei ole pois käytöstä. Voit halutessasi myydä sijoituskohteen ja saada rahat tilille muutamassa päivässä. Ei ole kovin järkevää pitää varjojaan nollakorkoisella pankkitilillä. Tästä huolimatta suomalaisten kotitalouksien finanssiomaisuudesta yli 80 miljardia euroa on pankkitileillä.

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

SÄÄNTÖ 4: TUOTTO JA RISKI KULKEVAT KÄSI KÄDESSÄ

Säännöllä tarkoitetaan sitä, että sijoitusmarkkinoilla ei ole ”ilmaisia lounaita” – ”there are no free lunches”. Vaikka joskus saattaa tuntua siltä, että markkinoilla työkseen toimivat pystyvät löytämään todellisia kultamunia eli varmoja pikavoittoja, pääsääntöisesti ei kuitenkaan ole sijoituskohteita, jotka tuottaisivat paljon voittoa ilman riskiä.

Sijoitusmarkkinoilla riskinotosta maksetaan. Suuria tuottoja voi saada vain ottamalla suuria riskejä. Ellet halua ottaa riskiä, et voi odottaa suurta tuottoakaan. Pankkitalletukseen liittyy vähän riskejä, mutta se ei myös tuota paljon. Joukkolainoissa (ns. bondeissa) on jonkin verran enemmän riskejä kuin lyhyissä korkosijoituksissa (pankkitalletus, korkorahastot), minkä vuoksi niiden tuottokin on lyhyitä korkoja korkeampi. Osakkeiden voi odottaa tuottavan enemmän kuin joukkolainojen, mutta osakkeisiin liittyy riski siitä, että niiden hinnat voivat vaihdella voimakkaasti. On tietenkin erilaisia osakkeita eli suuren ja pienen riskin osakkeita. Toisiin yrityksiin liittyy suurempia kasvuodotuksia kuin toisiin.

”My name is Bond”

Joukkolaina on englanniksi bond. Yritykset ja valtiot voivat ottaa lainaa sijoittajilta myymällä näille velkakirjoja. Rahoituslangia käyttäen ”lasketaan liikkeeseen joukkovelkakirjalainoja, lyhyemmin joukkolainoja”. Joukkolaina jaetaan nimellisarvoltaan erisuuruiseksi joukkovelkakirjoiksi. Toinen vaihtoehto yrityksille on ottaa lainaa pankista. Tyypillinen joukkolaina on sellainen, että yritys sitoutuu maksamaan sijoittajille kiinteän koron vuosittain ja lainapääoman takaisin lainan eräpäivänä. Mitä suurempiriskinen yritys on kyseessä, sitä korkeampaa korkoa sen pitää sijoittajille maksaa.

AINEISTO - TEHTÄVÄ

Talous, raha ja yrittäjyys

Oppimateriaalin sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin, saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

SUOMALAISET SÄÄSTÄVÄT PANKKITILEILLE

TEHTÄVÄ 1. Pohdi, miksi suomalaiset pitävät suuria varallisuuksia nollakorkoisilla pankkitileillä (keskimäärin n. 16 000 euroa/jokainen suomalainen).

TEHTÄVÄ 2.

a) Kuinka suureksi tuo sama summa (16 000 €) kasvaisi osakemarkkinoilla kymmenessä vuodessa, jos vuosituotto olisi keskimäärin 10 % (inflaation ja verojen vaikutusta ei tarvitse huomioida. Saadut tuotot sijoitetaan uudelleen)?

b) Jos sijoitusaika olisikin 30 vuotta, niin kuinka suureksi varallisuus olisi silloin kasvanut?

Voit käyttää apuna esim. Nordean laskuria:

<https://www.nordea.fi/henkiloasiakkaat/palvelumme/sastaminen-sijoittaminen/sijoittaminen/kertasijoituksen-laskin.html#tab=Loppusumma>

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjäyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

SÄÄNTÖ 5: HAJAUTTAMINEN PIENENTÄÄ

RISKIÄ

Hajauttamisella eli diversifioinnilla tarkoitetaan sitä, että yhden sijoituskohteen sijaan säästetään useisiin erilaisiin sijoituskohteisiin. Sijoittaja voi valita salkkuunsa eli portfolioonsa erilaisia osakkeita, jolloin yhteen yritykseen liittyvä riski pienenee.

Salkkuun voi valita myös erilaisia sijoitusluokkia, kuten esimerkiksi osakkeita, kiinteistöjä, korkoinstrumentteja ja vaikkapa metsää. Myös ulkomaille voi hajauttaa, jolloin sijoittaja ei ole niin riippuvainen kotimaan markkinoiden heilahteluista.

Hajauttamisen perusidea on yksinkertainen: toisen sijoituskohteen hinnan laskiessa toisen sijoituskohteen hinta voi nousta. Esimerkiksi jos sijoittajalla on kahden yrityksen osakkeita, luksustuotteita valmistavan yrityksen ja perintätoimiston, tilanne voi vaihdella seuraavasti: Talouden ollessa myötätulessa luksustuotteiden kysyntä on kovaa ja alan yritys tekee todennäköisesti hyvää tulosta. Perintätoimistolla ei ole paljoakaan töitä, koska asiakkaat ovat tarpeeksi maksukykyisiä. Talouden ajautuessa lamaan perintätoimiston palveluja kysytään aktiivisemmin ja luksustuoteyrityksen liikevaihto laskee. Koska sijoittajalla on molempien yritysten osakkeita, hänellä on asiat keskimäärin kohtuullisen hyvin verrattuna siihen, että hän olisi omistajana vain toisessa yrityksessä.

SIJOITTAMINEN JA YRITYSTOIMINTA

AINEISTO - TEHTÄVÄ

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

 bisneskurssit

HAJAUTTAMINEN ELI DIVERSIFIOINTI

Seuraavissa tehtävissä käsitellään sijoitusten hajauttamista eli diversifiointia. Tehtävät 1 – 6 pohjautuvat Nordean taulukkoon ja tehtävät 7–9 Telan taulukkoon. Molemmat taulukot löytyvät seuraavilta sivuilta.

TEHTÄVÄ 1: Nordean taulukossa on eri omaisuusluokkien vuosituottoja vuosina 2008–2016. Monenako vuonna korkosijoitukset ovat tarjonneet parhaan tuoton?

TEHTÄVÄ 2: Mikä omaisuusluokka tuotti parhaan yhden vuoden tuoton, ja mikä se oli?

TEHTÄVÄ 3: Mikä omaisuusluokka tuotti huonoimman yhden vuoden tuoton, ja mikä se oli?

TEHTÄVÄ 4: Oletetaan, että olisit sijoittanut 1 000 euroa valtionlainoihin vuonna 2008. Mikä olisi ollut sijoituksesi arvo vuoden 2016 lopussa?

TEHTÄVÄ 5: Oletetaan vastaavasti, että olisit sijoittanut 1 000 euroa maailman osakemarkkinoille. Mikä olisi ollut sijoituksesi arvo vuoden 2016 lopussa?

TEHTÄVÄ 6: Oletetaan, että olisit hajauttanut sijoitussalkkusi suhteessa 50/50 niin, että olisit sijoittanut 500 euroa valtionlainoihin ja 500 euroa maailman osakemarkkinoille. Mikä olisi ollut sijoituksiesi yhteisarvo vuoden 2016 lopussa?

TEHTÄVÄ 7: Suomalaisia työeläkeyhtiöitä ovat Elo, Etera, Ilmarinen, Varma ja Veritas. Mikä yhtiöstä on suurin sijoitussalkun koon perusteella?

TEHTÄVÄ 8: Mikä työeläkeyhtiö on sijoittanut salkustaan suhteellisesti eniten kiinteistöihin?

TEHTÄVÄ 9: Monellako miljardilla eurolla Varma omistaa ¹⁷ osakkeita?

Suurimpien työeläkevakuuttajien sijoitusten
kohdentuminen 31.12.2016
Perusjakauma markkina-arvoin

	Elo	Etera	Ilmarinen	Varma	Veritas	Yhtiöt keski- määrin ja yht.	Keva	VER
Korkosijoitukset	38,8	44,1	42,2	32,0	44,4	37,8	45,5	45,5
Lainasaamiset	2,2	3,8	2,7	3,3	0,8	2,9	0,8	
Joukkovelkakirjalainat	33,8	34,7	36,9	26,7	35,5	32,2	34,3	35,3
<i>Julkis yhteisöjen joukkovelkakirjat</i>	17,5	5,1	11,1	9,5	8,2	11,4	13,4	10,0
<i>Muiden yhteisöjen joukkovelkakirjat</i>	16,2	29,6	25,7	17,1	27,3	20,8	20,8	25,3
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	2,9	5,6	2,7	1,9	8,2	2,7	10,4	10,2
Osakesijoitukset	34,6	28,2	41,2	42,8	32,2	39,6	42,2	47,3
Noteeratut osakkeet	27,1	18,9	32,4	34,1	26,6	31,1	35,8	42,6
Pääomasijoitukset	6,0	7,8	6,2	6,5	4,1	6,3	5,5	4,2
Noteeraamattomat osakkeet	1,5	1,5	2,6	2,2	1,5	2,1	0,9	0,5
Kiinteistösijoitukset	13,3	18,8	11,3	8,5	12,9	11,1	6,2	3,2
Suorat kiinteistö sijoitukset	9,9	14,3	10,1	6,8	10,4	9,0	4,7	
Kiinteistö sijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	3,4	4,5	1,2	1,7	2,5	2,1	1,5	3,2
Muut sijoitukset	13,3	8,8	5,3	16,8	10,5	11,6	6,2	4,0
Hedge-rahastosijoitukset	13,3	4,9	2,9	16,8	5,1	10,5	6,2	3,5
Hyödykesijoitukset	0,0	0,1	0,0	0,0		0,0		
Muut sijoitukset	0,0	3,7	2,5	0,0	5,4	1,2		0,5
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä, %	100	100	100	100	100	100	100	100
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä, milj. euroa	21 507	6 084	37 214	42 852	2 928	110 586	48 524	18 767

23.3.2017

TIETOISKU

Talous, raha ja yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

SÄÄNTÖ 6: SIJOITTAMINEN ON MIELENKIINTOINEN HARRASTUS

Varallisuus ei takaa onnellisuutta, mutta tuskin sitä varattomuuskaan tekee. Ainakin monet ihmiset tuntuvat haaveilevan vaurastumisesta. Mielenkiintoista on, että monet vaurastumisesta haaveilevat eivät tee asian hyväksi yhtään mitään. Raha kuitenkin lisää valinnanvapauksia.

Osakesijoittaminen on hyödyllistä. On mielenkiintoista seurata oman sijoitussalkun kehittymistä päivästä toiseen. Osakemarkkinoiden toiminnan ymmärtäminen auttaa ymmärtämään koko kansantalouden toimintaa. Osakkeenomistajana säästäjä osallistuu maansa kansantalouden kehittämiseen todennäköisesti enemmän kuin mihin hänellä muuten olisi mahdollisuuksia. Hyvin toimivat ja tehokkaat pääomamarkkinat edistävät talouskasvua tarjoamalla yrityksille rahoitusta kasvua ja liiketoimintaa varten. Sitä paitsi, osakkeenomistajana säästäjä tulee kasvattaneeksi omaa varallisuuttaan. Osakesäästäminen on yksi parhaiten tuottavimmista harrastuksista.

Miten sijoittajana suhtaudun riskeihin?

Kaikkiin rahoitusinstrumentteihin (esimerkiksi osakkeet tai laina) liittyy kaksi piirrettä, tuotto ja riski. Tuoton laskeminen on prosenttilaskua eikä siihen tavallisesti liity epäselvyyttä. Tuotto on tuotto. Sen sijaan riski on käsitteellisesti monimutkaisempi. Eri ihmiset suhtautuvat riskiin eri tavoin. Kaikista määritelmistä riippumatta riskin voi määritellä epävarmuudeksi tulevaisuuden arvosta. Tänäpäin UPM:n osakkeesta 20 euroa maksava ei tiedä, onko osakkeen arvo vielä huomennakin 20

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

SIJOITTAMINEN JA YRITYSTOIMINTA

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä
päivitetään lukuvuosittain.

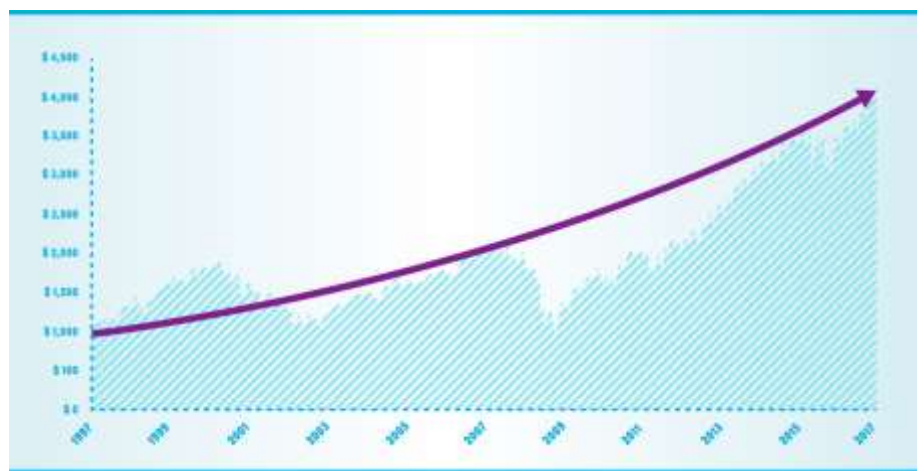
Muistathan ladata aina
uusimman materiaalin
saadaksesi
ajankohtaisimmat
oppimateriaalit.

Lisätietoja saat
lähettämällä
sähköpostia
osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

euroa. On melko todennäköistä, että hinta laskee 19 euroon. Myös mahdollista, joskin hieman epätodennäköisempää on, että hinta laskee huomenna 18 euroon. Kovin epätodennäköistä on, joskin edelleen mahdollista, että kurssi laskee 10 euroon. Samalla on kuitenkin vähintäänkin yhtä todennäköistä, että kurssi nousee 21, 22 tai jopa 30 euroon. Huomiseen arvoon liittyy aina epävarmuutta.

Yhdysvaltojen osakemarkkinoiden kehitystä kuvaava S&P 500 -indeksi on tuottanut viimeisen 20 vuoden aikana keskimäärin 7.3 prosenttia vuodessa. Tämä tarkoittaa sitä, että 1 000 dollarin sijoitus osakemarkkinoille on kasvanut 4 000 dollariin. Tilanne ei kuitenkaan ole ollut koko ajan tasaista, päinvastoin. Seuraavassa kuviossa esitetään sekä laskennallinen arvo, jos sijoituksen arvo olisi tuottanut tasaisesti 7.3 prosenttia vuodessa, että todellinen sijoituksen kehitys. Osakesijoittajan tuotto on ollut hyvä, mutta vuosien 2007–2009 finanssikriisissä tilanne oli sijoittajien näkökulmasta vaikea, koska salkun arvo laski yli 50 prosenttia. Tätä on osakemarkkinoiden riski pahimmillaan.

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

TIETOISKU

Talous, raha ja yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

Toiset sijoittajat siis suhtautuvat riskiin eri tavalla kuin toiset.

Kun mietit omaa riskinsietokykyäsi, mieti ainakin seuraavia kysymyksiä:

- Mikä on tämän sijoituksen osuus kokonaisvarallisuudestani?
- Miten suuri katastrofi aiheutuu, jos menetän sijoitetut varat osittain tai kokonaan?
- Olenko miettinyt varoille konkreettisen kohteen (esim. auto, asunto)?
- Onko todennäköistä, että minulle tulee tarve ottaa varat käyttöön yllättäen kesken suunnitellun sijoitusajan?
- Millaisia kokemuksia sijoittamisesta, markkinoiden toiminnasta ja riskeistä minulla on?
- Haluanko seurata talouden ja markkinoiden kehitystä sekä tarvittaessa tehdä muutoksia sijoituksieni sisältöön?

AINEISTO - TEHTÄVÄ

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

MILLAINEN ON RISKINSIETOKYKYSI?

Tässä tehtävässä pohditaan omaa riskinsietokykyä:

1. Miten sijoittajan näkökulmasta suhtaudut riskiin? Mieti ja kuvaa asiaa lyhyesti.
2. Netistä löytyy riskitestejä, joiden avulla aihepiiriä voi syventää. Tee oma sijoittajaprofiilisi käyttäen apuna oheisen linkin testi. Millaisen profiilin saat?

TESTI:

<http://www.investori.com/j/artikkelit/yleistae-sijoittamisesta/84-mikae-on-riskinsietokykysi>

SOVELTAVA TEHTÄVÄ

Talous, raha ja
yrittäjäyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä
päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina
uusimman materiaalin
saadaksesi
ajankohtaisimmat
oppimateriaalit.

Lisätietoja saat
lähettämällä
sähköpostia
osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

TUOTON JA SIJOITUSHORISONTIN VÄLINEN YHTEYS

16-vuotias Luukas lähetti kysymyksen: ”Pitäisikö minun sijoittaa johonkin rahaa ☺? Ku porukat ei suostu kevarii ja mul on vielä joku 500 euroa ylimääräst riparirahoi ja sit kesätöist saan aika paljon nii mietin, et vois kokeilla sijoittaa johonkin...” Luukas miettii, kannattaisiko hänen aloittaa säästäminen. Hän on jo säästänyt riparirahoistaan 500 euroa ja hän on menossa kesätöihin. Oletetaan, että hän saa kesätöistä 1 500 euroa säästöön.

Seuraavassa esitellään eri omaisuuslajien historiallisia tuottoja (lähde: Nordea):

- lyhyt korko eli rahamarkkinat - historiassa pitkällä aikavälin rahamarkkinat ovat tuottaneet 1,0–4,5 % p.a. (per annum eli vuositasolla).
- pitkä korko eli joukkolainamarkkinat - historiassa pitkällä aikavälillä joukkolainat ovat tuottaneet 4–6 % p.a.
- osakkeet - historiassa pitkän aikavälin tuotto ollut noin 7–10 % p.a.
-

Tällä hetkellä korkotaso on historiallisen alhainen, joten on perusteltua odottaa tulevien tuottojen olevan keskimääräistä alhaisempia. Erityisesti joukkolainamarkkinoiden tuottotaso on alhainen. Tästä kertovat valtiolainojen korot, jotka ovat Yhdysvalloissa kahden prosentin tasolla ja Euroopassa lähempänä yhtä prosenttia. Hyvä asia sijoittajan näkökulmasta on, että myös inflaatio eli hintojen nousuvauhti (rahan ostovoiman lasku) on tällä hetkellä historiallisen alhainen.

TEHTÄVÄ: Oletetaan, että rahamarkkinoiden tuotto on 1 %, joukkolainamarkkinoiden tuotto on 2 % ja osakemarkkinoiden tuotto on 7 %. Miten pitkään Luukaksella kestää eri omaisuuslajeihin sijoittamalla, että hänen pääomansa kaksinkertaistuu 4 000 euroon?

SIJOITTAMINEN JA YRITYSTOIMINTA

SOVELTAVA TEHTÄVÄ

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

^{TAT} **bisneskurssit**

KUUKAUSISÄÄSTÄMINEN

Tässä tehtävässä jatketaan Luukaksen parissa, johon tutustuit aiemmassa tehtävässä.

TEHTÄVÄ 1: Oletetaan, että Luukas voi lisäksi säästää kuukausittain 50 euroa. Oletetaan, että Luukas saa säästöilleen keskimäärin 3 % vuosituoton. Paljonko hänellä on koossa kymmenen vuoden kuluttua? Vastaa kaikkiin seuraaviin kysymyksiin käyttäen apuna Nordean Säännöllisen säästämisen laskinta

SÄÄSTÖLASKURI:

<https://www.nordea.fi/henkiloasiakkaat/palvelumme/saastaminen-sijoittaminen/sijoittaminen/saannollisen-saastamisen-laskin.html>

TEHTÄVÄ 2: Oletetaan, että Luukas voi lisäksi säästää kuukausittain 50 euroa. Oletetaan vuosituotoksi 10 %. Paljonko Luukaksella on koossa kymmenen vuoden kuluttua?

TEHTÄVÄ 3: Oletetaan, että Luukas pystyy saamaan 50 euron kuukausisijoitukselleen saman tuoton kuin Warren Buffett (19,7 %) ja hän säästää 50 vuotta eli 66-vuotiaaksi (Warren Buffett syntyi vuonna 1930 eli hän on nyt 87-vuotias – ja edelleen yrityksensä toimitusjohtaja). Paljonko Luukaksella on koossa 50 vuoden kuluttua?

ANKKURI- TEHTÄVÄ

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

MITÄ YRITYSTOIMINTA ON?

Videolla professori Teemu Malmi kertoo, mistä yritystoiminnassa on kysymys.

VIDEO:

<https://www.youtube.com/watch?v=F5DurErv0Bs>

TEHTÄVÄ: Mieti kolme keskeistä asiaa, jotka kannustaisivat sinua perustamaan yrityksen. Pohdi yrittäjyyteen liittyviä ajatuksiasi ja ennakkokäsityksiäsi.

TIETOISKU

Talous, raha ja yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

IHMISET JA YHTEISKUNNAT NOJAAVAT

YRITYKSIIN

Merkittävä osa kaikista päivittäin käyttämistämme tuotteista ja palveluista, on yritysten tuottamia. Aamulla herätyskellona toimivan kännykkäsi on valmistanut joku lukuisista puhelimia valmistavista yrityksistä. Kännykkä saa virtansa sähköstä, jonka tuottaa, myy ja jakaa yritys. Puet päällesi vaatteet, jotka todennäköisesti on valmistanut jokin yritys. Aamiaisella syöt ruokaa, jonka tuottamiseen, kuljettamiseen ja myymiseen on osallistunut lukuisa joukko yrityksiä. Yrityksillä on siis todella merkittävä rooli elämässämme ja hyvinvoinnissamme, mutta miksi kukaan ryhtyisi yrittäjäksi ja perustaisi yrityksen:

Elinkeino: Yritys perustetaan ansaitakseen elanto, vaurastuakseen. Tavallisesti se tärkein syy.

Ideologia, arvot: Yrityksen perustaminen tai pyörittäminen on harvoin harrastus, mutta joillakin yrityksen perustamisen taustalla voi olla jokin ideologinen syy. Esimerkiksi Body Shop -kosmetiikkaketju perustettiin, koska perustaja Anita Roddick halusi markkinoille tuotteita, joita ei testata eläimillä ja joita pakata tuhlaileviin ja turhiin pakkauksiin.

Valtiot: Suomessa ja muualla maailmalla on myös paljon yrityksiä, jotka valtiot ovat alun perin perustaneet ja joilla ei siis ole varsinaista yrittäjätaustaa. Valtioiden perustaneet yrityksiä mm. maan raaka-ainevarojen hyödyntämiseksi. Suomalaisista yrityksistä tällainen on esimerkiksi Outokumpu. Kun siellä löydettiin laaja kuparimalmiesiintymä, sen hyödyntämiseksi valtio perusti yrityksen.

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

SIJOITTAMINEN JA YRITYSTOIMINTA

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

Suomalaisista yrityksistä tällainen on esimerkiksi Outokumpu. Kun siellä löydettiin laaja kuparimalmiesiintymä, sen hyödyntämiseksi valtio perusti yrityksen.

Osuustoiminta: Osa yrityksistä on osuustoiminnallisia, mutta myös osuustoiminnan motiivi on taloudellisen hyödyn tuottaminen osuuskunnan jäsenille.

Kaiken yritystoiminnan lähtökohta on asiakkaiden – sinun, perheesi, kavereidesi ja meidän kaikkien – tarve yrityksen tuotteille ja palveluille. Jotta yritys voi tuottaa asiakkaiden haluamia tuotteita tai palveluita, sen täytyy kyetä tekemään suuri joukko erilaisia asioita.

Otetaan esimerkiksi vaikkapa metsäyhtiö UPM, joka valmistaa muun muassa paperia. Paperia tarvitaan kirjoihin, sanoma- ja aikakauslehtiin sekä moneen muuhun asiaan. UPM:n asiakkaat ovat siis yrityksiä, jotka käyttävät UPM:n tuotteita omien tuotteidensa raaka-aineina. Jotta UPM voisi toimittaa paperia asiakkailleen, sen täytyy ensin hankkia paperin raaka-ainetta, kuten puuta. Puut tulee kaataa, pilkkoa ja kuljettaa tehtaille. UPM jalostaa hankkimansa puun ensin selluksi ja sellusta edelleen paperiksi. Jotta tämä olisi mahdollista, UPM:n on investoitava tehtaisiin ja palkettava riittävä joukko ammattilaisia, jotka hallitsevat tuotannon lisäksi muun muassa tuotekehityksen ja logistiikan.

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

TIETOISKU

Talous, raha ja
yrittäjäyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

Yritystoiminnassa ei riitä, että kykenee tuottamaan tuotteita tai palveluja. Ne tulee kyetä myös myymään. Usein markkinoilla on muitakin toimijoita, jotka tarjoavat samoja tai samankaltaisia tuotteita. Siksi yritykset, kuten UPM, tarvitsevat myynti ja markkinointihenkilöstöä myymään tuotteitaan ja palveluitaan. Kun tuotteet on myyty, ne täytyy kuljettaa asiakkaalle. Jotta yritys voi toimia nykyaikana, se tarvitsee tietojärjestelmiä, juridista ja taloushallinnon osaamista sekä monia muita varsinaista hankinta-, tuotanto- ja myyntitoimintaa tukevia toimintoja.

TAVOITTEET JA TUTKIMUSKYSYMYKSET

Tässä osiossa tutustutaan tarkemmin yritystoimintaan ja sen edellytyksiin.

Osion suorittuasi pystyt vastaamaan seuraavaan tutkimuskysymykseen:

”Mitä yrityksen tulee tehdä saadaksesen tuotteita markkinoille?”

TIETOISKU

Talous, raha ja yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain.

Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

MITÄ YRITYSTOIMINNAN ALOITTAMINEN

TARKOITTAÄ TALOUDELLISESTI

Ajatellaanpa, että haluaisit perustaa kavereidesi kanssa korkeatasoisen hampurilaisravintolan kotikaupunkisi keskustaan. Pohdi ensin, mitä sinun tulisi tehdä ja miten sinun tulisi käyttää rahaa, jotta saisit ravintolatoiminnan alulle.

- Ensin pitää vuokrata tai ostaa tilat. Vuokraa pitää maksaa siitä päivästä alkaen, kun tilan saa käyttöön.
- Sen jälkeen tila tulee remontoida haluttuun käyttöön. Remontti täytyy maksaa sitä tahtia, kun se etenee, ja viimeistään, kun se on valmis.
- Remontin lisäksi ravintolaan täytyy hankkia patoja ja kattiloita, tarjoiluastioita, lautasia, jne. Ne tulee maksaa melko pian hankintojen jälkeen.
- Jos et itse tee ruokaa tai tarjoile, pitää hankkia kokki ja tarjoilija. Palkat ja niiden sivukulut täytyy maksaa työsuhteen alkamisesta eteenpäin.
- Raaka-aineet ruokiin ja juomat pitää hankkia. Ne maksetaan hankittaessa tai pian sen jälkeen.
- Ravintolaa pitää markkinoida ja mainostaa, mikä myös maksaa. Markkinointi tulee aloittaa ennen kuin ravintolassa on myyty yhtään mitään.

Mistä saadaan kaikki raha tähän? Tyypillisintä on, että yrittäjä laittaa ravintolatoiminnan perustamiseen omia ja mahdollisesti muiden sijoittajien rahoja ja ottaa lisäksi lainaa. Kun yrittäjä avaa ravintolan ja ryhtyy myymään hampurilaisia asiakkailleen, hän saa niistä myyntituloja, joilla pystyy kattamaan raaka-aineista aiheutuvia kuluja, palkkakuluja ja vuokria.

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

SIJOITTAMINEN JA YRITYSTOIMINTA

TIETOISKU

Talous, raha ja yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

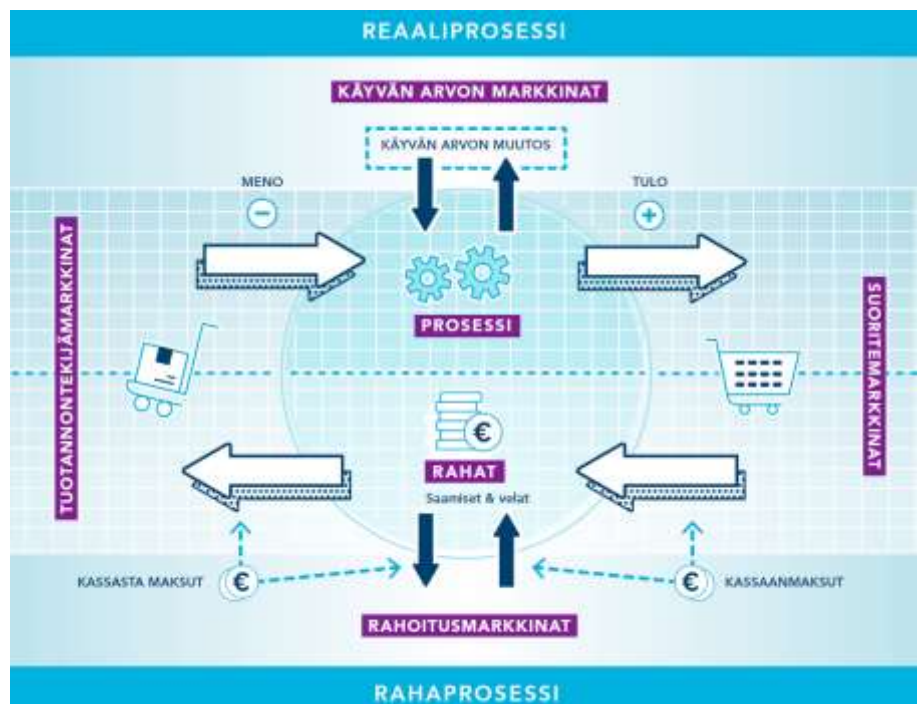
Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

Milloin yritys ryhtyy saamaan rahaa, jolla se voisi maksaa lainojaan takaisin ja korvausta omistajille niiden yritykseen sijoittamasta rahasta? Toisin sanoen, koska yrittäjä voi ajatella saavansa yritykseen sen perustamisvaiheessa sijoittamansa rahat takaisin?

Tyypillisesti tämä tapahtuu vasta sitten, kun toiminnan volyyymi ja aterioiden hinnat kattavat kaikki toiminnasta aiheutuvat juoksevat kulut, kuten vuokrat, palkat, raaka-aineet, jne. Toisin sanoen ravintolan tulee olla tarpeeksi suosittu ja sen hinnoittelun on oltava kohdallaan. Silloin ravintola ryhtyy tekemään positiivista kassavirtaa ja tulosta. Vasta voitollinen toiminta mahdollistaa sen, että omistaja saa perustamisvaiheessa tekemänsä sijoituksen takaisin ja tekemälleen sijoitukselle myös tuottoa.

Yrityksen kiertokulkukaavio

SIJOITTAMINEN JA YRITYSTOIMINTA

ARVIOINTI

Talous, raha ja
yrittäjyys

LV. 2019–2020

Oppimateriaalien sisältöjä päivitetään lukuvuosittain. Muistathan ladata aina uusimman materiaalin saadaksesi ajankohtaisimmat oppimateriaalit.

Lisätietoja saat lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

bisneskurssit@tat.fi

TAT bisneskurssit

SIJOITTAMINEN JA YRITYSTOIMINTA

Arvioinnissa vastataan tavoitteiden mukaisiin tutkimuskysymyksiin, jotka asetettiin Sijoittaminen ja yritystoiminta -teeman johdannoissa. Lopuksi mietitään vielä osion tavoitteita vastaamalla ytimekkäästi osion johdannoissa esitettyihin tutkimuskysymyksiin.

TUTKIMUSKYSYMYS 1:

Mitkä ovat onnistuneen sijoitustoiminnan edellytykset yksityishenkilön näkökulmasta?

TUTKIMUSKYSYMYS 2:

Mitä yrityksen tulee tehdä saadakseen tuotteita markkinoille?

VASTAUSOHJEET:

Vastatessasi molempiin tutkimuskysymyksiin, mainitse molempien kohdalla vähintään kolme konkreettista asiaa tai toimenpidettä, jotka on tärkeää ottaa huomioon, kun:

- a) yksityishenkilö aloittaa sijoitustoiminnan
- b) haluaisit perustaa yrityksen ja saada tuotteitasi markkinoille.

Kerro mitä haluaisit vielä oppia sijoittamiseen ja yritystoimintaan liittyvistä asioista?